

Järveküla Kooli muusika ainekava

Aine koht kooli õppekava rakendumisel

Kunstiainete õpetamise eesmärgiks on kujundada kunstipädevus: suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada lähiümbruse, Eesti ja maailma kultuuripärandit; näha eri ajastute ja nüüdisaja kultuuri suhet; näha teaduse ja kunsti omavahelisi seoseid; kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut. Muusika kuulub ainevaldkonda “Kultuur”.

Esimene klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

1. klassi õpilane:

1. Laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, vaba tooni tekitamise ja selge diktsiooniga.
2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ja meeleolu.
3. Laulab peast järgmisi laule: „Kus on minu koduke“, „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Lapsed, tupp“, „Kevadel“.

Pillimäng

1. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des;
2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu;
3. Mängib pillidel õigete mänguvõtetega.

Muusikaline liikumine, muusika kuulamine

1. klassi õpilane:

1. Tunnetab ning väljendab kuulamisel muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
2. Tantsib eesti ja teiste rahvaste laulu- ja ringmänge.

3. Väärtustab enda ja teiste loomingut (autorluse mõiste).

Muusikaline kirjaoskus, muusikalugu

1. klassi õpilane:

1. Tunneb järgmist muusikalist sõnavara: pulss, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpumärk, kordusmärk, noodijoonestik, JO-võti, noodipea, noodivars, astmetrepp, piano, forte, valjenedes, vaibudes.
2. Oskab selgitada järgmisi mõisteid: muusikapala, salm, refrään, eelmäng, vahemäng, rütm, viis (meloodia), tempo, rahvalaul, regilaul, eeslaulja, koor, dirigent, helilooja, luuletaja.
3. Eristab ja rakendab läbi muusikaliste tegevuste järgmisi rütme: ta, ti-ti, paus, ta-a.

Omalooming

1. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel.
2. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Õppesisu

Laulmine

1. Erineva iseloomuga laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.
2. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused).
3. Kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine.
5. Lihtsate meloodiakatkendite laulmine noodist.
6. Ühislaulude õppimine („Kus on minu koduke“, „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Lapsed, tuppa“, „Kevadel“).

Pillimäng

1. Kaasmängude, ostinatode, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide rakendamine.
2. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid).
3. Pala sisu ja meeleolu väljendamine pillimängu abil.

Muusikaline liikumine, muusika kuulamine

1. Muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu.
2. Eesti ja teiste rahvaste ringmängude tantsimine, laulmine.
3. Muusikaliste väljendusvahendite tunnetamine ja väljendamine läbi liikumise ja käelise tegevuse.
4. Muusika kuulamine ja selle kirjeldamine suunavate küsimuste abil.
5. Autorluse ja loomingu väärtustamine.

Muusikaline kirjaoskus ja muusikalugu

1. Astmete SO, MI, RA, JO tundmaõppimine läbi mudellaulude, astmetevaheliste suhete tundma õppimine astmetrepi abil; astmete asukoha leidmine noodijoonestikul ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises; JO-võti.
2. Rütmide ta, ti-ti, paus, ta-a rakendamine aktiivses musitseerimises.
3. Muusikalise kirjaoskuse kinnistamine lihtsamate kirjalike ülesannete abil.
4. Mõistete kasutamine musitseerimisel.

Omalooming

1. Lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
2. Käemärkidega erinevate astmenimedega näitamine ja kasutamine kaasmängudes;
3. Liisusalmide ja regivärsside loomine;
4. Loovliikumine (muusika meeleolu väljendamine).

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mitteamvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises;
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: saab aru ja kasutab mõisteid lõpu- ja kordusmärki, esimene ja teine lõpp (volt), refrään, pulss, eelmäng, vahemäng, luuletaja, helilooja, autor, *piano*, *forte*, valjenedes, vaibudes; takt ja taktimõõt; kasutab ja eristab rütme *ta*, *ti-ti*, *paus ta-a*; tunneb ja laulab SO, MI, RA ja JO astmeid, tunneb JO-võtit ja leiab üles astmed noodijoonestikul, laulab lihtsat meloodiat astmenimedega;

- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast ühislaulu “Kus on minu koduke”, “Lapsed tuppa”, “Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, “Kevadel” (Juba linnukesed);
- 4) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 5) tunnivälist musitseerimist (osalemist kooliüritustel, kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osamine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; rütmistame sõnu neid silbitades;
- 2) loodusõpetus: laulud loomadest, lindudest; aastaajad muusikas, loodushääled ja muusika (improvisatsioon, muusika kuulamine, pillimäng);
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; laulu- ja tantsumängud; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane suhtleb kaasõpilaste ja õpetajaga, kasutades digivahendeid ja rakendusi eakohaselt ning järgides seejuures kokkulepituid reegleid, nt lahendades lihtsamaid ülesanded *Learningapps*’is (lohistamisülesanded paaris- ja rühmatööna).

Turvalisus

Õpilane kasutab digitehnoloogiat tervist hoidvalt valides õige istumisasendi, jälgides seadme kasutamise kestust ja kohta ning kohandades seadme nägemist säästvalt ja valguse järgi.

Probleemilahendus

Tehniliste probleemide või arusaamatuste tekkimisel palub õpilane õpetajalt või klassikaaslastelt abi (nt arvuti sisse- ja väljalülitamine, rakenduste avamine/sulgumine).

Teine klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

2. klassi õpilane:

1. Laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga.
2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ja meeleolu.
3. Kasutab lauldes relatiivseid kõrguseid; laulab lihtsamaid meloodialõike käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi.
4. Laulab peast järgmisi laule: „Teele, teele kurekesed“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Mu koduke“, „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“.

Pillimäng

2. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des.
2. Omandab väikekandlil esmased mänguvõtted (laulude saateks I ja V akord) või tutvub plokkflöödi mänguvõtetega ja mängib lihtsamaid laule.
3. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.

Muusikaline liikumine, muusika kuulamine

2. klassi õpilane:

1. Väljendab läbi erinevate tegevuste kuulatava pala muusikalisi väljendusvahendeid: rütmi, tempot, meloodia liikumise suunda, dünaamikat.
2. Tantsib eesti ja teiste rahvaste laulu- ja ringmänge.
3. Osaleb loovliikumises.
4. Väärtustab enda ja teiste loomingut (autorluse mõiste).

Muusikaline kirjaoskus, muusikalugu

2. klassi õpilane:

1. Eristab ja rakendab läbi muusikaliste tegevuste järgmisi rütme: ta, ti-ti, paus, ta-a, ta-a-a (punkt noodivältuse pikendajana).

2. Kasutab musitseerimisel relatiivset noodisüsteemi (astmed SO, MI, RA, JO, uus aste LE, alumine SO ja RA).
3. Tunneb eesti rahvapille (kannel, hiu kannel, torupill, lõõtspill, parmupill, vilepill, sarvepill).

Omalooming

2. klassi õpilane:

1. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme või regivärsse.
3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Õppesisu

Laulmine

1. Erineva iseloomuga laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.
2. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused).
3. Kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine.
5. Lihtsate meloodiakatkendite laulmine noodist.
6. Ühislaulude õppimine („Teele, teele kurekesed“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Mu koduke“, „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“).

Pillimäng

1. Kaasmängude, ostinatode, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide loomine.
2. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid).
3. Pala sisu ja meeleolu väljendamine pillimängu abil.
4. I ja V akord väikekandlel.

Muusikaline liikumine, muusika kuulamine

1. Muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu.
2. Eesti ja teiste rahvaste ringmängude tantsimine, laulmine.
3. Muusika kuulamine ja selle kirjeldamine suunavate küsimuste abil.

4. Autorluse, loomingu väärtustamine.

Muusikaline kirjaoskus ja muusikalugu

1. Uute astmete (LE, alumine SO ja RA) tundmaõppimine läbi mudellaulude, astmetevaheliste suhete tundma õppimine astmetrepi abil; astmete asukoha leidmine noodijoonestikul ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises.
2. Rütmide ta, ti-ti, paus, ta-a, ta-a-a rakendamine aktiivses musitseerimises.
3. Muusikalise kirjaoskuse kinnistamine lihtsamate kirjalike ülesannete abil.

Omalooming

1. Lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Lihtsamate liisusalmide või regilaulude loomine.
3. Loovliikumise rakendamine (muusika meeleolu, väljendusvahendite väljendamine).

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel);
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja kasutab õpitud astmenimesid (SO, MI, RA, JO, LE, alumised RA ja SO) ja JO-võtit; eristab ja rakendab rütme *ta, ti-ti, paus, ta-a, ta-a-a*; mõistab mõistete koor, koorijuht (dirigent), ansambel, solist, fermaat, *ostinato* tähendust;
- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast laule „Teele, teele kurekesed“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“, „Mu koduke“, „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“;
- 4) esmaste mänguvõtete kasutamist väikekandel (I ja V akord);
- 5) muusikaloo tundmist: tunneb eesti rahvapille (kannel, Hiiu kannel, torupill, lõõtspill, parmupill, vilepill, sarvepill);
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälist musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; rütmistame sõnu neid silbitades; rahvakalendri tähtpäevad ja nendega kaasnevad kombed, traditsioonid; loome lihtsamaid riimuvaid temaatilisi tekste;
- 2) loodusõpetus: aastaajad muusikas, loodushääled ja muusika (improvisatsioon, muusika kuulamine, pillimäng);
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime ja kujundame laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; laulu- ja tantsumängud; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas, õpib kuulatava muusikapala kirjeldamiseks ja oma arvamuse avaldamiseks *Padlet*-keskkonda. Tähelepanu pöörame viisakale suhtlemisele internetis.

Sisuloome

Õpilane loob digitaalset sisu, kasutades juhendaja abi.

Tahvelarvuti äppide kasutus omaloomingu salvestamiseks.

Turvalisus

Õpilane kasutab digivahendeid heaperemehelikult, pöördub vajadusel abi saamiseks õpetaja poole.

Probleemilahendus

Tehniliste probleemide või arusaamatuste tekkimisel palub õpilane õpetajalt või klassikaaslastelt abi (nt arvuti sisse- ja väljalülitamine, rakenduste avamine/sulgumine).

Kolmas klass

Muusika ainetundide osakaal kooli õppekavas on 70 tundi

Õpitulemused

Laulmine

3. klassi õpilane:

1. Laulab loomuliku kehahoiu, hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga.
2. Mõistab ja väljendab laudes muusika sisu ja meeleolu.
3. Kasutab relatiivseid astmeridasid (duur: J-J, moll: R-R); laulab lihtsamaid meloodiaid käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi.
4. Laulab peast järgmisi laule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Kevadpidu“.

Pillimäng

3. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, plaat- ja rütmipille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des.
2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
3. Saadab väikekandelil lihtsamaid laule I, IV ja V astme akordidega või tutvub plokkflöödi mänguvõtetega ja mängib lihtsamaid laule.

Muusikaline liikumine, muusika kuulamine

3. klassi õpilane:

1. Tunnetab ning väljendab kuulamisel liikumise kaudu muusika sisu ja meeleolu.
2. Väljendab läbi erinevate tegevuste kuulatava pala muusikalisi väljendusvahendeid: rütmi, tempot, meloodia liikumise suunda, dünaamikat, tämbrit.
3. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat.
4. Eristab kuuldeliselt valssi, marssi, polkat.
5. Väärtustab enda ja teiste loomingut.

Muusikaline kirjaoskus, muusikalugu

3. klassi õpilane:

1. Eristab ja rakendab läbi muusikaliste tegevuste järgmisi rütme: ta, ti-ti, paus, ta-a, ta-a-a, ti-ri-ti-ri, tai-ri, poolpaus, tervetaktipaus.
2. Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ja arvestab neid musitseerimisel.

3. Tunneb JO- ja RA-astmeridu, mõistab duuri ja molli tähendust ning kasutab neid musitseerimisel.
4. Mõistab ja rakendab järgmisi muusikalisi mõisteid: fermaat, *senjo*, latern, volt.
5. Tunneb ja eristab tantse: menuett, polka, valss.
6. Mõistab järgmiste oskussõnade tähendust: žanr, vokaalmuusika, instrumentaalmuusika, lavamuusika, ooper, operett, ballett, muusikal.

Omalooming

3. klassi õpilane:

1. Loob lihtsaid kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob lihtsamaid rütmilisi laulutekste ja vastavalt võimetele regilaule.
3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Õppesisu

Laulmine

1. Erineva iseloomuga laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine.
2. Erinevate eesti rahvalaululiikidega tutvumine (töö-, loodus-, pulma-, kalendri-, hällilaulud).
3. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine.
5. Lihtsate meloodiate laulmine noodist.
6. Ühislaulude õppimine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Kevadpidu“).

Pillimäng

1. Kaasmängude, ostinatode, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide rakendamine.
2. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi rütmimängude.
3. Pala sisu ja meeleolu väljendamine pillimängu abil.
4. I, IV ja V akord väikekandlel või tutvumine plokkflöödi mänguvõtetega ja lihtsamate laulude mängimine.
5. Muusikaline liikumine, muusika kuulamine.
6. Muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu.

7. Eesti ja teiste rahvaste ringmängude tantsimine, laulmine.
8. Muusikaliste väljendusvahendite tunnetamine ja väljendamine liikumise ja käelise tegevuse kaudu.
9. Vokaal-, instrumentaalmuusika ning valsi, marsi ja polka kuuldeline eristamine.
10. Autorluse, loomingu väärtustamine.

Muusikaline kirjaoskus ja muusikalugu

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine muusikalistes tegevustes.
2. Uute astmete õppimine (NA, DI); JO-astmerea (duur-helilaadi) ja RA-astmerea (moll-helilaadi) õppimine ja rakendamine aktiivses musitseerimises.
3. Uute rütmide õppimine (ti-ri-ti-ri, tai-ri, poolpaus, tervetaktipaus) ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises.
4. Muusikalise kirjaoskuse kinnistamine kirjalike ülesannete abil.
5. Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika eristamine; tantsudega tutvumine (menuett, polka, valss, labajalavalss).
6. Lavamuusika žanritega tutvumine (ooper, operett, ballett, muusikal).

Omalooming

1. Lihtsate kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Lihtsamate regivärsside, laulusõnade loomine.
3. Loovliikumise rakendamine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mitteamvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel);
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja kasutab astmenimesid NA ja DI; mõistab ja kasutab laulude õppimisel Jo- ja Ra- astmerida (duur, moll); eristab ja kasutab õpitud rütme (s.h. uus rütm ti-ri-ti-ri, tai-ri); mõistab ja rakendab järgmisi mõisteid: fermaat, *segno*, *latern*, *volt*, žanr, vokaal- ja instrumentaalmuusika;

- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast kokkuleppel õpetajaga ühte eesti rahvalaulu, laulu „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ ja “Kevadpidu”;
- 4) muusikaloo tundmist: eristab lihtsamaid tantse: menuett, polka, valss, labajalavalss; tunneb lavamuusikažanre *ooper, operett, ballett, muusikal*;
- 5) väikekandle ja/või flöödi mänguoskuste omandamist: saadab väikekandlil lihtsamaid laule I, IV ja V astme akordidega või mängib plokkflöödil lihtsamaid viise;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälisest musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse/liisusalme;
- 2) loodusõpetus: aastaajad muusikas, loodushoid;
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime ja kujundame laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; laulu- ja tantsumängud; õpime valsi- ja polkasamme; kehapilli ja pillide kasutamine musitseerimisel, tantsusaateks.

Digipädevus

Teabe haldamine

Õpilane leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi. YouTube'ist muusika otsimine.

Suhtlemine digikeskkonnades

Õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas, kinnistab muusikalist sõnavara ja uusi teadmisi lahendades õpetaja poolt *Kahoot!*'is või sarnases veebikeskkonnas koostatud ülesandeid. Tähelepanu pööratakse viisakale suhtlemisele internetis.

Sisuloome

Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi.

Õpime kasutama tahvelarvuti muusikaäppe lihtsamate muusikapalade loomiseks rühmatööna.

Turvalisus

Õpilane kasutab digivahendeid heaperemehelikult, pöördub vajadusel abi saamiseks õpetaja poole.

Probleemilahendus

Tehniliste probleemide või arusaamatuste tekkimisel palub õpilane õpetajalt või klassikaaslastelt abi (nt arvuti sisse- ja väljalülitamine, rakenduste avamine/sulgemine).

Neljas klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 35 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

4. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest.
2. Kasutab lauldes relatiivseid astmeridasid (duur: JO-JO, moll: RA-RA); laulab lihtsamaid meloodiaid käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi.
3. Laulab peast laule „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, „Püha öö“, „Meil aiaäärne tänavas“.

Pillimäng

4. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, plaat- ja rütmipille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des.
2. Omandab väikekandel I, IV ja V akordi mänguvõtted või plokkflöödi mänguvõtted.

3. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

4. klassi õpilane:

1. Väljendab läbi erinevate tegevuste kuulatava pala vormi ja muusikalisi väljendusvahendeid (rütmi, tempot, meloodia liikumise suunda, dünaamikat, tämbrit).
2. Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Muusika kuulamine

4. klassi õpilane:

1. Kuulab ning võrdleb hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass).
2. Kuulab ning eristab pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid).
3. Oskab nimetada, eristab pildi järgi ja kuuldelselt eesti rahvapille.
4. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara.

Muusikaline kirjaoskus, muusikalugu

4. klassi õpilane:

1. Eristab ja rakendab läbi muusikaliste tegevuste järgmisi rütme: ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti.
2. Mõistab 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähendust ja arvestab neid musitseerimisel.
3. Mõistab järgmiste oskussõnade tähendust: eeltakt, viulivõti, klaviatuur, moll-helilaad, duur-helilaad, absoluutsed kõrgused (tähtnimed), helistik, vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keel-, puhk-, klahv-, löök-, rahvapillid).
4. Tunneb, mõistab ja eristab dünaamikat ja selle märgiseid: *pianissimo*, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *forte*, *fortissimo*; *crescendo*, *diminuendo*.

Omalooming

4. klassi õpilane:

1. Loob lihtsaid kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel
2. Loob lihtsamaid laulutekste (regivärsse, laulusõnu);
3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.
4. Õpilane arutleb ja avaldab arvamust muusikaelamuste kohta kirjalikult ja suuliselt.

Õppesisu

Laulmine

1. Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrgusepositsioonides.
2. Eesti ja teiste rahvaste laulud, ea- ja võimetekohased kaasaegsed laulud ja kaanonid.
3. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.

Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine

Ühislaulude õppimine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, “Püha õõ”, “Meil aiaäärne tänavas”).

Pillimäng

1. Kaasmängude, ostinatode, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide rakendamine.
2. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi rütmimängude.
3. Väikekandle ja plokkflöödi mänguvõtete kinnistamine.
4. Absoluutse noodisüsteemi mõistmine ja seostamine relatiivse süsteemiga.
5. C-duuri ja a-molli heliridade mängimine plaatpillidel, improviseerimine.

Muusikaline liikumine

1. Muusika sisu, meeleolu, ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu.
2. Eesti ja teiste rahvaste ringmängude tantsimine, laulmine.
3. Muusikaliste väljendusvahendite tunnetamine ja väljendamine läbi liikumise ja käelise tegevuse.
4. Muusika kuulamine ja selle kirjeldamine suunavate küsimuste abil.
5. Autorluse, loomingu väärtustamine.

Muusika kuulamine

1. Hääleliikide kuuldeline eristamine.
2. Pilliliikide (klahv-, keel-, löök-, puhkpillide), rahvapillide kuuldeline eristamine.

Muusikaline kirjaoskus ja muusikalugu

1. Omandatud muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi erinevate muusikaliste tegevuste.
2. JO-astmerea (duur-helilaadi) ja RA-astmerea (moll-helilaadi) õppimine ja rakendamine aktiivses musitseerimises.

3. Uute heli- ja pausivältuste (ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti, kaheksandikpaus) õppimine ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises.
4. Muusikalise kirjaoskuse kinnistamine kirjalike ülesannete abil.
5. Uute muusikaloo mõistetega tutvumine ja teadmiste rakendamine; arutelud.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Laulu sisu dramatiseerimine (rühmatööna) ja selle esitamine.
3. Regivärsside, laulusõnade loomine.
4. Loovliikumise rakendamine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel)
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: laulab lihtsamaid meloodiaid käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi; kasutab ja eristab relatiivseid astmeridasid (duur: J-J, moll: R-R); tunneb tähtnimesid; seostab relatiivseid heliridasid absoluutse helireaga; kasutab ja eristab õpitud pausi- ja helivältuseid (veerand, kaheksandik jne); tunneb ja eristab dünaamikat (piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, crescendo, diminuendo);
- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast ühisaule “Püha öö”, “Meil aiaäärne tänavas”
- 4) “Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”;
- 5) muusikaloo tundmist: tunneb ja eristab hääleliike *koloratuursopran, sopran, metsosopran, alt, kontraalt; kontratenor, tenor, bariton, bass*; tunneb ja eristab pilliliike *puhkpillid* (vask- ja puupuhkpillid); *keelpillid* (näppe- ja poogen- keelpillid); *löökpillid* (kindla helikõrgusega ja helikõrguseta); *klahvpillid*; tunneb ja eristab eesti rahvapille;
- 6) väikekandle ja/või flöödi mänguoskuste omandamist: saadab väikekandelil lihtsamaid laule I, IV ja V astme akordidega või mängib plokkflöödil lihtsamaid viise;
- 7) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);

- 8) tunnivälist musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse; õpime tegema lihtsamaid dramatiseeringuid lauludele;
- 2) loodusõpetus: aastaajad muusikas;
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime ja kujundame laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; laulu- ja tantsumängud; õpime valsi- ja polkasamme; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid (www.opera.ee; concert.ee; *YouTube*), sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi.

Suhtlemine digikeskkonnades

Õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas, kinnistab muusikalist sõnavara ja uusi teadmisi lahendades õpetaja poolt *Quizizz*'es või sarnases veebikeskkonnas koostatud ülesandeid. Tähelepanu pööratakse viisakale suhtlemisele internetis.

Sisuloome

Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi. Kasutatakse tahvelarvuti muusikaäppe lihtsamate muusikapalade loomiseks rühmatöona. Muusikalise sõnavara ja uute

teadmiste kinnistamise eesmärgil luuakse digitaalseid ülesandeid kaasõpilastele, nt *Kuldvillak*. Sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavaid.

Turvalisus

Õpilane kasutab digivahendeid heaperemehelikult, pöördub vajadusel abi saamiseks õpetaja poole. Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske ning väldib digitehnoloogia ja digitaalse teabe kasutamisest tulenevaid terviseriske (müra jmt).

Probleemilahendus

Õpilane kasutab digivahendeid sihipäraselt, et esitada ja lahendada ennast või teisi huvitav ülesanne. Tehniliste probleemide või arusaamatuste tekkimisel palub õpilane õpetajalt või klassikaaslastelt abi.

Viies klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 35 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

5. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest.
2. Laulab peast laule „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F.Pacius’), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter)

Pillimäng

5. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, plaat- ja rütmipille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des.
2. Mängib iseseisvalt 6-keelsel väikekandlel lihtsatele lauludele akordisaadet või plokkflöödil viisi.
3. Kasutab pillimängus õpitud muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

5. klassi õpilane väljendab läbi erinevate tegevuste kuulatava pala vormi ja muusikalisi väljendusvahendeid (rütm, tempot, meloodia liikumise suunda, dünaamikat, tämbrit)

Muusika kuulamine

5. klassi õpilane:

1. Eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi.
2. Eristab pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja orkestriliike.
3. Eristab kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); tunneb tuntumaid Eesti koore ja dirigente kodukohas, teab Eesti laulupidude traditsiooni.
4. Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse, oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi.
5. Kasutab muusikapala iseloomustades muusikalist oskussõnavara.

Muusikaline kirjaoskus, muusikalugu

5. klassi õpilane:

1. Mõistab $2/4$, $3/4$ ja $4/4$ taktimõõtude tähendust ja arvestab neid musitseerimisel.
2. Mõistab järgmisi oskussõnade tähendust: muusikaline väljendusvahend, helistik, toonika e põhiheli, helistikumärgid (diees, bemoll, bekarr), duur, moll, tempo (*andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*).

Omalooming

5. klassi õpilane:

1. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu.
3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.
4. Õpilane arutleb eakohaselt muusikaelamuste üle, avaldab arvamust kirjalikult ja suuliselt.

Õppesisu

Laulmine

1. Eesti ja teiste rahvaste laulud, ea- ja võimetekohased laulud ja kaanonid.
2. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
3. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine.
4. Lihtsamate meloodiate laulmine noodist.
5. Ühislaulude õppimine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, „Laul Põhjamaast”)

Pillimäng

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi rütmimängude.
2. Kaasmängude, ostinatode, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide rakendamine rütmi- ja plaatpillidel.
3. 6-keelsel väikekandelil lihtsatele lauludele akordisaate loomine või plokkflöödil muusikapala omandamine.

Muusikaline liikumine

1. Muusikaliste väljendusvahendite tunnetamine ja väljendamine läbi liikumise ja käelise tegevuse.
2. Eesti ja teiste rahvaste ringmängude tantsimine, laulmine.
3. Muusika kuulamine ja selle kirjeldamine suunavate küsimuste abil.
4. Autorluse, loomingu väärtustamine.

Muusika kuulamine

1. Hääleliigid (sopran, alt, tenor, bass).
2. Kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor).
3. Pilliliigid (klahv-, keel-, löök-, puhkpillide) kuuldeline eristamine.
4. Eesti rahvamuusikaga (rahvalaulud, rahvatantsud, rahvapillid).

Muusikaline kirjaoskus ja muusikalugu

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine muusikalistes tegevustes.
2. JO-astmerea (duur-helilaadi) ja RA-astmerea (moll-helilaadi) õppimine ja rakendamine aktiivses musitseerimises.
3. Tutvumine nootide tähtnimedega (a, b, c, d, e, f, g).
4. Õpitud heli- ja pausivältuste kinnistamine ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises.
5. Muusikalise kirjaoskuse kinnistamine kirjalike ülesannete abil.
6. Uute muusikaloo mõistetega tutvumine ja teadmiste rakendamine; arutelud.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Improviseerimine väikekandelil või plokkflöödil.
3. Laulu sisu dramatiseerimine (rühmatööna) ja selle esitamine.
4. Regivärsside või laulusõnade loomine.
5. Loovliikumise rakendamine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel);
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja eristab muusikalisi väljendus- vahendeid (rütm, tempo, dünaamika, meloodia) ja oskab neid muusikapala kuulamisel muusikalise sõnavara abil iseloomustada;
- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast ühislause "Laul Põhjamaast", "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", klassis kokkulepitud jõululaul;
- 4) muusikaloo tundmist: tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahva- laulu, -pille, -tantse, oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi; tunneb ja eristab koori- ja orkestriliike, mõistab dirigendi ja orkestri tähendust, oskab nimetada kohalikke ja tuntud Eesti kollektiive ja dirigente;
- 5) väikekandle ja/või flöödi mänguoskuste arendamine: saadab väikekandlil lihtsamaid laule I, IV ja V astme akordidega või mängib plokkflöödil lihtsamaid viise;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälist musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja/või lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse/liisusalme/riimuvaid temaatilisi tekste;

- 2) ajalugu: eesti rahvakultuur-muusika, kombed; laulev revolutsioon;
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime ja kujundame laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid (rahvamuusika.ee; folklore.ee; *YouTube*; Vikipeedia), sirvib neid ning valib leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi.

Suhtlemine digikeskkondades

Õpime kasutama kooli e-õppe keskkonda *Google Classroomi*. Õpime kasutama erinevaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid veebikeskkondi, nt *Crossword Labs*. Õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas, kinnistab muusikalist sõnavara ja uusi teadmisi lahendades õpetaja poolt *Quizizz'es* või sarnases veebikeskkonnas koostatud ülesandeid. Tähelepanu pöörame viisakale suhtlemisele.

Sisuloome

Õpilane loob digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi.

Muusikalise sõnavara ja uute teadmiste kinnistamise eesmärgil õpime looma kaasõpilastele ristsõnu, viktoriine. Sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid.

Turvalisus

Õpilane kasutab digivahendeid heaperemehelikult, pöördub vajadusel abi saamiseks õpetaja poole. Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske ning väldib digitehnoloogia ja digitaalse teabe kasutamisest tulenevaid terviseriske.

Probleemilahendus

Õpilane kasutab digivahendeid sihipäraselt, et esitada ja lahendada ennast või teisi huvitav ülesanne. Tehniliste probleemide või arusaamatuste tekkimisel palub õpilane õpetajalt või klassikaaslastelt abi.

Kuues klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

6. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest.
2. Laulab peast ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Kungla rahvas” (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul).

Pillimäng

6. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, plaat- ja rütmipille lihtsates kaasmängudes ja/või ostinato'des.
2. Seostab absoluutseid helikõrguseid (a, b, c, ...) ja helistikke ka pillimängus.
3. Kasutab pillimängus õpitud muusikalisi teadmisi ja oskusi.
4. Oskab mängida ansamblis.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

6. klassi õpilane:

1. Tunneb ja väärtustab Eesti laulupidude traditsiooni.
2. Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse, oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi.
3. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara.
4. On tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub nendesse lugupidavalt.
5. Teadvustab autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

6. klassi õpilane:

1. Tunneb ja kasutab täht- või astmenimesid.

2. Mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: ti-ti-ri, ti-ri-ti, ta-i-ti, kaheksandikpaus.

Omalooming

6. klassi õpilane:

1. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse või laulusõnu.
2. Loob muusikat virtuaalsetel pillidel - tahvelarvuti äppidega.
3. Õpilane arutleb ja avaldab arvamust muusikaelamuste kohta kirjalikult ja suuliselt.

Õppesisu

Laulmine

1. Eesti ja Euroopa rahvaste laulude laulmine.
2. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
3. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine.
4. Ühislaulude õppimine („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, “Kungla rahvas”, “Mu isamaa armas”).

Pillimäng

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine rütmi- ja plaatpillidel läbi rütmimängude.
2. Kinnistame 6-keelsel väikekandelil mänguvõtteid või plokkflöödi mänguvõtteid ansamblis musitseerides.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

1. Eesti ja Euroopa rahvaste rahvamuusikaga tutvumine (rahvalaulud, rahvatantsud, rahvapillid).
2. Rahvapillide kuuldeline eristamine.
3. Uute muusikaloo mõistetega tutvumine ja teadmiste rakendamine.
4. Muusikapalade analüüsimine kasutades omandatud muusikalist sõnavara.

Muusikaline kirjaoskus

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine läbi erinevate muusikaliste tegevuste.
2. Õpitud heli- ja pausivältuste kinnistamine ja nende rakendamine aktiivses musitseerimises.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.

2. Laulu sisu dramatiseerimine rühmatööna ja selle esitamine.
3. Regivärsside või laulusõnade loomine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mitteamarvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel);
- 2) võimete kohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja eristab muusikalisi väljendus- vahendeid (rütm, tempo, dünaamika, meloodia) ja oskab neid muusikapala kuulamisel ja analüüsimisel iseloomustada;
- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast ühislaulu "Mu isamaa armas", "Kungla rahvas", "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", klassis kokkulepitud jõululaul;
- 4) muusikaloo tundmist: omab ülevaadet järgmiste Euroopa rahvaste (Soome, Rootsi, Norra, Saamid, Läti, Leedu, Venemaa; Austria, Saksamaa, Ungari, Poola, Suurbritannia, Iirimaa) muusikakultuuridest ja oskab neid võrrelda Eesti muusikakultuuriga; omab ülevaadet Eesti esimesest rahvuslikust ärkamisajast, esimestest heliloojatest ja muusikasündmustest;
- 5) väikekandle ja/või flöödi mänguoskuste arendamine: saadab väikekandlele lihtsamaid laule või mängib plokkflöödil lihtsamaid viise;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälisest muusitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja/või lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome regivärsse/liisusalme/riimuvaid tekste;
- 2) ajalugu: eesti ja maailma rahvaste muusika, kombed;
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime ja kujundame laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevus

Teabe haldamine

Õpilane leiab erinevatest teabeallikatest vajalikku teavet, vajaduse korral kopeerib tekstifaili või esitluse erinevas formaadis digitaalset materjali ning töötleb seda etteantud nõuete kohaselt. Õpilane mõistab teabe kriitilise hindamise vajalikkust, hindab teabeallikate objektiivsust ning leiab vajaduse korral sama teema kohta alternatiivset vaatenurka esindavaid allikaid ning teeb vahet faktil ja arvamusel. Õpime vajaliku info leidmiseks kasutama Eesti Muusika Infokeskuse veebilehte <https://emic.ee/>.

Suhtlemine digikeskkondades

Kasutame digiülesannete lahendamiseks kooli e-õppe keskkonda *Google Classroomi*. Õpilane kasutab kooli õppeinfosüsteemi ja/või e-õppekeskkond eesmärgipäraselt. Muusikalise sõnavara kinnistamiseks ja laiendamiseks kasutame erinevaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid veebikeskkondi, nt *Padlet*, *AnswerGarden*. Õpilane lisab veebilehele kommentaari, osaleb veebifoorumi ja postiloendi vahendusel toimivas arutelus, järgides seejuures nii tunnustatud suhtlusnorme kui ka valitud keskkonna nõudeid. Õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas, kinnistab muusikalist sõnavara ja uusi teadmisi lahendades õpetaja poolt *Quizizz*'es vm sarnases veebikeskkonnas koostatud ülesandeid.

Sisuloome

Õpilane loob, vormindab, salvestab ning vajaduse korral prindib kokkulepitud formaatides digitaalset materjali järgides etteantud kriteeriume, kopeerib fotosid, videoid ja helisalvestisi andmekandjale (nii füüsilisele kui ka virtuaalsele), reflekteerib oma õpikogemust õpetajaga kokkulepitud digikeskkonnas. Õpime koostama infolehte helilooja või muusikastiili kohta *Google Docs*'is ja esitlusi *Google Slides* keskkonnas. Õpilane kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara, täiendab teiste tehtud digitaalset

muudatusettepanekuid (nt kommentaarid, muutuste jälitamine jne) arvestades oma materjale. Sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid ning võimalikke litsentsitingimusi.

Turvalisus

Õpilane kasutab digivahendeid heaperemehelikult, pöördub vajadusel abi saamiseks õpetaja poole. Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske ning väldib digitehnoloogia ja digitaalse teabe kasutamisest tulenevaid terviseriske (müra).

Probleemilahendus

Tunnis lahendatakse probleeme iseseisvalt ja koos: õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta, jagab enda teadmisi ja aitab kaasõpilasi.

Seitsmes klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 35 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

7. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest.
2. osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
3. Laulab peast ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort).
4. Kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes.

Pillimäng

7. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille ning kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinatodes*.

2. On võimaluse korral tutvunud kitarriga lihtsamate akordmänguvõtetega ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus.
3. Kasutab pillimängus õpitud muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

7. klassi õpilane:

1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust.
2. Eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, ja löökpille ja pillikoosseise.
3. Teab nimetada tuntud keel-, puhk- ja löökpillimängijaid ning heliloojaid, kes antud pillidele on muusikat kirjutanud.
4. On tutvunud meile kaugete rahvaste (araabia, austraalia, hiina, india, jaapani, indoneesia) muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt.
5. Arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult.
6. Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

7. klassi õpilane:

1. Mõistab triooli ja sünkoobi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes.
2. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4 ja 4/4 tähendust ning arvestab neid muusitseerides.
3. Mõistab oskussõnade sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, puhkpilliorkester, muusikainstrumentide nimetused tähendust ja kasutab neid praktikas.

Omalooming

7. klassi õpilane:

1. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne).
3. Väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.
4. Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil.
5. Kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja oskussõnavara.

Õppesisu

Laulmine

1. Eesti ja maailma rahvaste laulude ning koostöös õpilastega valitud kaasaegsete laulude laulmine.
2. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine laulude õppimisel ja ettekandmisel.
3. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Ühislaulude õppimine: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort).

Pillimäng

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine rütmi- ja plaatpillidel läbi rütmimängude.
2. 6-keelse väikekandle mänguvõtete kinnistamine.
3. Võimaluse korral tutvumine kitarriga lihtsamate akordmänguvõtetega.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

1. Tutvumine maailma rahvaste (Araabia, Austraalia, Hiina, India, Jaapan, Indoneesia) muusikaga (rahvalaulud, rahvatantsud, rahvapillid, klassikaline ja pop/rockmuusika).
2. Erinevate keel-, puhk- ja löökpillide kuuldeline eristamine.
3. Uute muusikaloo mõistetega tutvumine ja teadmiste rakendamine.
4. Muusikapalade analüüsimine kasutades omandatud muusikalist sõnavara.

Muusikaline kirjaoskus

1. Triool, süngoop erinevates muusikalistes tegevustes.
2. Taktimõõdud $2/4$, $3/4$, $4/4$ praktilises muusikalises tegevuses.
3. Muusikaliste oskussõnade (muusikainstrumentide nimetused, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, puhkpilliorkester) omandamine ja rakendamine läbi erinevate muusikaliste tegevuste.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Laulu sisu dramatiseerimine rühmatööna ja selle esitamine.
3. Regivärsside või laulusõnade loomine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) aktiivset osavõttu laulmises, pillimängus ja muusikalises liikumises (tunnis, aktustel, kontsertidel või muudel sündmustel);
- 2) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja eristab muusikalisi väljendus- vahendeid (rütm, tempo, dünaamika, meloodia) ja oskab neid muusikapala kuulamisel ja analüüsimisel iseloomustada;
- 3) ühislauluvara omandamist: laulab peast ühislaulu „Jää vabaks, Eesti meri”, “Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, klassis kokkulepitud jõululaul;
- 4) muusikaloo tundmist: omab ülevaadet maailma rahvaste (araablased, juudid, austraallased, hiinlased, hindud, jaapanlased, indoneesia rahvad) muusikakultuuridest ja oskab neid võrrelda Eesti muusikakultuuriga; tunneb ja eristab kõla järgi erinevaid keel-, puhk- ja löökpille, oskab nimetada antud pillirühmadega seotud interpreete ja heliloojaid;
- 5) väikekandle ja/või flöödi mänguoskuste arendamine: mängib kandlel lauludele saadet või flöödil meloodiat;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälisest musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse/liisusalme/riimuvaid tekste;

- 2) geograafia: maailma rahvad;
- 3) infotehnoloogia: slaidiprogrammide, esitluste koostamine; referaatide vormistamine;
- 4) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime laulude tekste;
- 5) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane leiab vajalikest teabeallikatest vajalikku teavet. Õpilane hindab teabeallikate objektiivsust, salvestab digitaalset teavet ning korrastab ja töötleb kogutud teavet selle taasesitamiseks. Info otsimine/märksõnaotsingud kasutades nt *Vikipeedia* ja <https://emic.ee/>.

Õpime vajaliku info leidmiseks kasutama Eesti Rahvusringhäälingu veebilehte (nt muusikasaated arhiivis) *arhiiv.err.ee*.

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid. Õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda *Google Classroomi*. Kasutab digivahendeid ka meeskonnatöök. Kaalutleb erinevate digitaalsete suhtlusvahendite eeliseid ja puudusi ning valib neist sobivaima. Kasutatakse erinevaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid veebikeskkondi nt ajurünnakute läbiviimine *Padletis*, *AnswerGardenis*, õpitud materjali kordamine nt *Bubbl*, *Quizlet* ja/või *Crossword Labs abil*, teadmiste testimine nt *Kahoot*, *Quizizz* rakenduste abil.

Sisuloome

Õpilane loob ise, muudab ja arendab eri formaatides enda ning teiste loodud digitaalset sisu. Õpilane järgib digitaalses sisuloomes teiste loodud sisu kasutades intellektuaalomandi põhimõtteid. Luuakse muusikaalaseid infolehti nt *Google Docs*'is ja esitlusi nt *Google Slides* keskkonnas. Teadmiste kinnistamiseks luuakse kaasõpilastele ristsõnu, viktoriine, interaktiivseid harjutusi.

Turvalisus

Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske. Arvestab digitegevustes teiste inimeste privaatsust ja ühiseid kasutustingimusi ning kaitseb oma isikuandmeid ja ennast veebipettuste, ohtude ja küberkiusamise eest.

Probleemilahendus

Leiab teavet ja abi probleemide lahendamiseks kasutades etteantud allikaid, kasutab digivahendeid sihipäraselt, et lahendada ennast või teisi huvitavaid ülesandeid. Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (vajaduse korral juhendi järgi) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta. Õpilane soovitab koostööülesannetes rühmale digivahendeid ja töötab rühma valitud vahendiga.

Kaheksas klass

Muusika ainetundide m aht kooli õppekavas on 35 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

8. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoiu häälemurdeperioodil.
2. Kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes.
3. Osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
4. Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), “Eesti lipp” (E. Võrk,).

Pillimäng

8. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille ja kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes.
2. Võimalusel rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus.

3. Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

8. klassi õpilane:

1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (dünaamikat, tämbrit).
2. Eristab pop- ja rokkmuusika stiile.
3. Eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise, teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete.
4. Tunneb Eesti ning Hispaania, Ladina- ja Põhja-Ameerika muusikapärandit ning suhtub sellesse lugupidavalt.
5. Arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult.
6. Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

8. klassi õpilane:

1. Mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: elektrofonid, muusikainstrumentide nimetused, spirituaal, gospel, pop- ja rokkmuusika stiilid.
2. Kasutab musitseerimisel omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi.
3. Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil.
4. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusika oskussõnavara.

Omalooming

8. klassi õpilane:

1. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob lauludele kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge javõi ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
3. Loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne).

Õppesisu

Laulmine

1. Eesti ja maailma rahvaste laulude ning koostöös õpilastega valitud ea-, teema- ja võimetekohaste kaasaegsete laulude laulmine.
2. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine laulude õppimisel ja ettekandmisel.
3. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Ühislaulude õppimine: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), “Eesti lipp” (E.Võrk).

Pillimäng

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine rütmi- ja plaatpillidel läbi rütmimängude.
2. 6-keelse väikekandle mänguvõtete kinnistamine.
3. Võimaluse korral tutvumine kitarril lihtsamate akordmänguvõtetega.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

1. Tutvumine maailma rahvaste (Hispaania, Ladina- ja Põhja-Ameerika, indiaanlased, eskimod, euroameerika, afroameerika) muusikaga (rahvalaulud, rahvatantsud, rahvapillid, klassikaline ja pop/rockmuusika).
2. Erinevate klahvpillide ja elektrofonide kuuldeline eristamine.
3. Rock- ja popmuusika ajalugu, stiilid. Muusikapalade analüüsimine.

Muusikaline kirjaoskus

1. Omandatud muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja aruteludes.
2. Uute muusikaliste oskussõnade (klahvpillid, elektrofonid, rock- ja popmuusika stiilid) omandamine ja rakendamine läbi erinevate muusikaliste tegevuste.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Laulu sisu dramatiseerimine rühmatööna ja selle esitamine.
3. Regivärsside, laulusõnade loomine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) osavõttu erinevatest tunnitegevustest;
- 2) ühislauluvara omandamist („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), “Eesti lipp” (E.Võrk), klassis kokkulepitud jõululaul;
- 3) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja eristab muusikalisi väljendus- vahendeid (rütm, tempo, dünaamika, meloodia) ja oskab neid muusikapala kuulamisel ja analüüsimisel iseloomustada;
- 4) muusikaloostundmist: tunneb ja eristab kõla järgi erinevaid klahvpille ja elektrofone, oskab nimetada interpreete ja heliloojaid; omab ülevaadet maailma rahvaste (Hispaania, Ladina- ja Põhja-Ameerika, indiaanlased, eskimod, euroameerika, afroameerika) muusikakultuuridest ja oskab neid võrrelda Eesti muusikakultuuriga; omab ülevaadet maailma rock- ja popmuusika ajaloost ja stiilidest, oskab nimetada tuntumaid muusikuid ja muusikakollektiive; omab ülevaadet Eesti popmuusika ajaloost ja muusikasündmustest, oskab võrrelda maailma popmuusika arengutega, oskab nimetada tuntumaid muusikuid ja muusikakollektiive;
- 5) väikekandle või flöödi mänguoskuste arendamine: mängib kandelil lauludele saadet või flöödil meloodiat;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälisest muusitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikaringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja/või lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse/liisusalme/riimuvaid tekste;
- 2) loodusteadused: hääl, selle tekkimine; häälehoid; helilained;
- 3) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime laulude tekste;
- 4) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane leiab vajalikest teabeallikatest vajalikku teavet. Õpilane hindab teabeallikate objektiivsust, salvestab digitaalset teavet ning korrastab ja töötleb kogutud teavet selle taasesitamiseks. Info otsimine/märksõnaotsingud kasutades nt *Vikipeedia*, *YouTube* keskkondi.

Õpime vajaliku info leidmiseks kasutama Eesti Rahvusringhäälingu veebilehte (nt muusikasaated arhiivis) *arhiiv.err.ee* ja maailma pop/rockmuusikaalaseid veebilehti, nt *Free Music Archive*.

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid. Õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda *Google Classroomi*. Kasutab digivahendeid ka meeskonnatöök. Kaalutleb erinevate digitaalsete suhtlusvahendite eeliseid ja puudusi ning valib neist sobivaima. Kasutatakse erinevaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid veebikeskkondi nt ajurünnakute läbiviimine *Padletis*, *AnswerGardenis*, õpitud materjali kordamine nt *Bubbl*, *Quizlet* ja/või *Crossword Labs abil*, teadmiste testimine nt *Kahoot*, *Quizizz* rakenduste abil.

Sisuloome

Õpilane loob ise, muudab ja arendab eri formaatides enda ning teiste loodud digitaalset sisu. Õpilane järgib digitaalses sisuloomes teiste loodud sisu kasutades intellektuaalomandi põhimõtteid. Luuakse muusikaalaseid infolehti nt *Google Docs*'is ja esitlusi nt *Google Slides* keskkonnas. Tutvutakse plakati loomise võimalustega veebis, nt *Canva*. Teadmiste kinnistamiseks luuakse kaasõpilastele ristsõnu, viktoriine, interaktiivseid harjutusi.

Turvalisus

Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske. Arvestab digitegevustes teiste inimeste privaatsust ja ühiseid kasutustingimusi ning kaitseb oma isikuandmeid ja ennast veebipettuste, ohtude ja küberkiusamise eest.

Probleemilahendus

Leiab teavet ja abi probleemide lahendamiseks kasutades etteantud allikaid, kasutab digivahendeid sihipäraselt, et lahendada ennast või teisi huvitavaid ülesandeid. Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (vajaduse korral juhendi järgi) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta. Õpilane soovib koostööülesannetes rühmale digivahendeid ja töötab rühma valitud vahendiga.

Üheksas klass

Muusika ainetundide maht kooli õppekavas on 35 tundi.

Õpitulemused

Laulmine

9. klassi õpilane:

1. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoitu häälemurdeperioodil.
2. Kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes.
3. Osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
4. Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen).

Pillimäng

9. klassi õpilane:

1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille ja kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes.
2. Võimalusel rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus.

Omalooming

9. klassi õpilane:

1. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Loob lauludele kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
3. Loob tekste laulusõnu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

9. klassi õpilane:

1. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust.
2. Eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi ja lavamuusikat.
3. Teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke).
4. Tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi.
5. Teab Prantsuse, Itaalia ja Aafrika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt.
6. Arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult.
7. Tunneb autoriõigusi.

Muusikaline kirjaoskus

9. klassi õpilane:

1. Mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: sümfooniaorkester, kammerorkester, partituur, ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, džässmuusika, süvamuusika.
2. Kasutab musitseerimisel omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi.
3. Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil.
4. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusika oskussõnavara.

Õppesisu

Laulmine

1. Eesti ja maailma rahvaste laulude ning koostöös õpilastega valitud ea-, teema- ja võimetekohaste kaasaegsete laulude laulmine.
2. Muusikalise kirjaoskuse ja õpitud mõistete rakendamine laulude õppimisel ja ettekandmisel.
3. Vokaalsete võimete arendamine (sh hingamis- ja hääleharjutused), kehahoiaku, hingamise ja diktsiooni kujundamine.
4. Ühislaulude õppimine: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen).

Pillimäng

1. Muusikalise kirjaoskuse rakendamine rütmi- ja plaatpillidel läbi rütmimängude.
2. 6-keelse väikekandle mänguvõtete kinnistamine.
3. Võimaluse korral kitarril lihtsamate akordmänguvõtete kasutamine laulude saatteks.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

1. Tutvumine maailma rahvaste (Prantsuse, Itaalia ja Aafrika) muusikaga (rahvalaulud, rahvatantsud, rahvapillid, klassikaline ja pop/rockmuusika).
2. Ansambel, orkester; ooper, operett, muusikal.
3. Jazzmuusika ajalugu, stiilid. Muusikapalade analüüsimine kasutades omandatud muusikalist sõnavara.

Muusikaline kirjaoskus

1. Omandatud muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja aruteludes.
2. Uute muusikaliste oskussõnade (ansambel, orkester; ooper, operett, muusikal, jazzmuusika stiilid) omandamine ja rakendamine läbi erinevate muusikaliste tegevuste.

Omalooming

1. Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
2. Laulu sisu dramatiseerimine rühmatööna ja selle esitamine.
3. Laulusõnade loomine.

Hindamine

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Hindamine toimub arvestud, mittearvestatud skaalal.

Hinnatakse:

- 1) osavõttu erinevatest tunnitegevustest;
- 2) ühislauluvara omandamist („Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” (F. Pacius), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), klassis kokkulepitud jõululaul;
- 3) võimetekohast muusikalist kirjaoskust: tunneb ja eristab muusikalisi väljendus- vahendeid (rütm, tempo, dünaamika, meloodia) ja oskab neid muusikapala kuulamisel ja analüüsimisel iseloomustada;
- 4) muusikaloo tundmist: tunneb ja eristab kõla järgi erinevaid muusika esitamise koosseise (kooori-, orkestri-, ansambliiliigid), oskab nimetada interpreete ja heliloojaid; omab ülevaadet Itaalia muusikakultuurist, oskab seda võrrelda Eesti muusikakultuuriga; omab ülevaadet maailma, s.h. Eesti muusikateatri ajaloost (ooper, operett, muusikal, ballett), oskab nimetada tuntumaid heliloojaid, artiste ja muusikateatreid; omab ülevaadet jazzmuusika ajaloost, oskab võrrelda maailma ja Eesti jazzmuusika arengulugu, oskab nimetada tuntumaid muusikuid ja muusikakollektiive;
- 5) väikekandle või plokkflöödi mänguoskuste arendamine: mängib kandlel lauludele saadet või flöödil meloodiat;
- 6) omaloomingut (kaasmängude, *ostinatode*, liikumise, laulusõnade loomine);
- 7) tunnivälist musitseerimist (osalemist kooli ja huvialakooli muusikalistes ringides või muusikakoolis).

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema arvestatud.

Võimalikud õppekäigid ja/või lõimingut toetavad tegevused

Vähemalt üks tegevus järgmistest valikutest: muusikatund muuseumis või kontserdipaigas, kooli tellitud koolikontsert (muusikalektorium), kohtumine muusiku või heliloojaga, osalemine kooli aktustel jm sündmustel.

Õppeainetevaheline lõiming:

- 1) eesti keel: mõtestame lahti laulude tekste; loome lihtsamaid regivärsse/liisusalme/riimuvaid tekste;
- 2) ajalugu: maailma ja Eesti jazzmuusika arengulugu;
- 3) geograafia: maailma rahvaste muusika;
- 4) loodusteadused: hääl, selle tekkimine; häälehoid; helilained;
- 5) ühiskonnaõpetus: ajastu ja ühiskonna mõju muusikale;
- 6) kunstiõpetus: joonistame muusikat, illustreerime laulude tekste;
- 7) liikumisõpetus: muusika iseloomu väljendamine läbi liikumise; kehapilli kasutamine musitseerimisel.

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane leiab vajalikest teabeallikatest vajalikku teavet. Õpilane hindab teabeallikate objektiivsust, salvestab digitaalset teavet ning korrastab ja töötleb kogutud teavet selle taasesitamiseks. Info otsimine/märksõnaotsingud kasutades nt *Vikipeedia*, *YouTube*, <https://emic.ee/>. Õpime vajaliku info leidmiseks kasutama Eesti Rahvusringhäälingu veebilehte (nt muusikasaated arhiivis) *arhiiv.err.ee* ja maailma jazz/pop/rockmuusikaalaseid veebilehti, nt *Free Music Archive*.

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid. Õpilane kasutab eesmärgipäraselt kooli e-õppe keskkonda *Google Classroomi*. Kasutab digivahendeid ka meeskonnatöök. Kaalutleb erinevate digitaalsete suhtlusvahendite eeliseid ja puudusi ning valib neist sobivaima. Kasutatakse erinevaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid veebikeskkondi nt ajurünnakute läbiviimine *Padletis*, *AnswerGardenis*, *Tricider*, õpitud materjali kordamine nt *Bubbl*, *Quizlet* ja/või *Crossword Labs abil*, teadmiste testimine nt *Kahoot*, *Quizizz* rakenduste abil.

Sisuloome

Õpilane loob ise, muudab ja arendab eri formaatides enda ning teiste loodud digitaalset sisu. Õpilane järgib digitaalses sisuloomes teiste loodud sisu kasutades intellektuaalomandi põhimõtteid. Luuakse muusikaalaseid infolehti nt *Google Docs*'is ja esitlusi nt *Google Slides*

keskkonnas. Jazz- ja popmuusika ajaloost ülevaate saamiseks tutvutakse ajatelje loomise võimalustega veebis, nt *Timetoast*. Erinevaid eesti heliloojaid ja nende loomingut käsitledes luuakse veebikeskkonnas ka ise muusikateos, nt keskkonnas *Noteflight*. Teadmiste kinnistamiseks luuakse kaasõpilastele ristsõnu, viktoriine, interaktiivseid harjutusi.

Turvalisus

Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske. Arvestab digitegevustes teiste inimeste privaatsust ja ühiseid kasutustingimusi ning kaitseb oma isikuandmeid ja ennast veebipettuste, ohtude ja küberkiusamise eest.

Probleemilahendus

Leiab teavet ja abi probleemide lahendamiseks kasutades etteantud allikaid, kasutab digivahendeid sihipäraselt, et lahendada ennast või teisi huvitavaid ülesandeid. Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (vajaduse korral juhendi järgi) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta. Õpilane soovib koostööülesannetes rühmale digivahendeid ja töötab rühma valitud vahendiga.